

Urbroj: 10/1-10/55-17
Zagreb, 20. ožujka 2017.

Lokalni izbori 2017. - rodno osjetljivi programi

Žene su snaga (lokalne) politike

Polazeći od načela izraženih u programima i politikama SDP-a, Socijaldemokratski forum žena SDP-a Hrvatske naglašava sljedeća političko-programska područja koja osobito utječu na unapređenje životnih prilika žena u lokalnim zajednicama i od posebnog su interesa za žene.

Socijaldemokratski forum žena SDP-a smatra da se proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju kreirati uvažavajući načela rodne ravnopravnosti. SDFŽ predlaže rodno osjetljiv program za tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave za izbore 2017. u kojem naglašavamo šest važnih područja:

Razvoj gospodarstva, poljoprivrede i turizma: bolja radna mjesta za žene

Osigurati sredstva za financiranje i sufinanciranje projekata udruga s ciljem edukacije, prekvalifikacije i osnaživanja nezaposlenih žena, organiziranje seminara za, npr. informatičko obrazovanje žena starijih od 40 godina, učenje stranih jezika, čime će se omogućiti bolje zapošljavanje i samozapošljavanje žena.

Poticati poduzetništvo i obrtništvo žena posebnim kreditnim linijama, sufinanciranjem kamata, potporama za lakši pristup tržištu rada u sektoru turizma i ugostiteljstva. Uspješnost ovih programa u uskoj je vezi sa stvaranjem prilika za dodatno obrazovanje žena *za poduzetnice i potencijalne poduzetnice*.

Poticati razvoj seoskog gospodarstva i seoskog turizma te projekte očuvanja kulturne baštine u funkciji ruralnog razvoja i razvoja turizma.

Poticati informativne i obrazovne projekte za žene (*Obrazovanje članova turističkih seljačkih gospodarstva, Razvoj seoskog i vjerskog turizma*), financirati otvaranje i podržavati razvoj postojećih seoskih gospodarstava, turističkih aktivnosti te dosad zanemarenih projekata očuvanja i unaprjeđenja kulturne i etno-baštine u ruralnim područjima (*Obnova i uređenje tradicijskih kuća u funkciji razvoja turizma*).

Osigurati sredstva za Programe informiranja i stručne edukacije žena iz područja EU koji će im dati znanja kako uspješno napisati projekt za dobivanje sredstava iz fondova EU i kako upravljati projektnim ciklusom.

Poticati zadrugarstvo žena.

Osigurati sredstva za Programe informiranja o radnom pravu, osobito žena koje su izgubile posao, tek traže prvi posao ili se na radnome mjestu suočavaju s kršenjem svojih prava.

Poticati uključivanje žena s invaliditetom u svijet rada, osobito u okviru institucija lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Cjeloživotno obrazovanje žena i unapređenje obrazovanja: učenje za život

Pučka otvorena učilišta kao središnje točke obrazovnih programa za žene i cijelu zajednicu: programi doškoloavanja, prekvalifikacije, učenja stranih jezika, informatičkog opismenjavanja, izrade projekata i slično.

Izgradnja škola i vrtića, školskih sportskih objekata i igrališta na korist cijeloj zajednici. Više školskih objekata i manji razredi omogućit će odvijanje jednosmjenske nastave te, u poslijepodnevnom satima, ostvarivanje programa *Otvorene škole* – produljenog boravka u svakoj školi, uz primjereno organizirane i stručno vođene aktivnosti.

Osigurati sufinanciranje besplatnog i sigurnog prijevoza od kuće do škole za sve učenike.

Povećati izdvajanja za financijsku potporu (stipendije) učenicima i učenicama te studentima i studenticama, vodeći računa o potrebama gospodarstva i razvoju zajednice te socijalnoj komponenti. U ovom kontekstu treba podupirati nastavak školovanja štíćenicima domova za nezbrinutu djecu.

Na teret proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (uz prethodnu suglasnost MZOŠ-a), osigurati dodatna sredstava za zapošljavanje psihologinja, pedagoginja, socijalnih radnica, logopedinja i ostalih stručnjakinja u vrtićima i školama s ciljem poboljšanja kvalitete odgojno-obrazovnog procesa.

Osigurati mjesto u vrtiću za svako dijete uz prilagodbu radnog vremena vrtića potrebama roditelja i osmišljavanje aktivnosti za djecu koja u vrtiću borave poslijepodne.

Financiranje informatičkog opismenjavanja i učenja stranih jezika od predškolske dobi.

Uvođenje nutritivno vrijedne prehrane u škole i vrtiće.

Zdrava žena – zdrava obitelj

Sustavna briga za zdravlje žena počinje javnozdravstvenim akcijama i prevencijom. Treba provoditi akcije informativnoga i edukativnoga karaktera o sprječavanju zloćudnih bolesti, važnosti kretanja i zdrave prehrane.

Sufinancirati rad specijalističkih ambulanti i dodatnih timova hitne medicinske pomoći.

U okviru ambulanti školske medicine poticati informiranje djevojaka o ginekološkom zdravlju i prevenciji spolno prenosivih bolesti te mogućnostima zaštite.

Javnim potrebama u zdravstvu i socijalnoj skrbi financirati programe udruga koje promiču zdravlje, socijalnu i pravnu zaštitu (npr. programe psihološke i pravne pomoći za oboljele od malignih bolesti, programe psihološke i pravne pomoći za osobe s invaliditetom).

Otvoriti savjetovaništa za trudnice, financirati rekreaciju za trudnice.

Uvesti besplatnu rekreaciju za žene svih dobi.

Socijalna politika: Zajednički za bolji život starijih osoba, osoba s invaliditetom i manjinskih skupina

Osnivati obiteljske centre kao javne savjetodavne ustanove i osigurati sredstva za zapošljavanje stručnjakinja/stručnjaka iz područja prava, socijalne politike, psihologije, sociologije, pedagogije, komunikologije.

Vrednovati samohrane roditelje kao posebno osjetljive skupine. Izdvojiti proračunska sredstva za pomoć samohranim roditeljima ili uvesti određene olakšice (oslobađanje plaćanja komunalnih davanja, javnog prijevoza i dr.).

Briga o starijim osobama mora postati važan dio socijalnih programa na lokalnoj i regionalnoj razini. Treba otvarati *nove domove za starije i nemoćne* i povećavati *postojeće* smještajne kapacitete, otvarati dnevne boravke za osobe starije životne dobi, osnivati gerontološke centre kao model izvaninstitucionalne skrbi te tako povećati zapošljivost žena, budući da većinu zaposlenih u tim ustanovama čine žene.

Izdvojiti financijska sredstva za pokrivanje dijela troškova smještaja osoba slabijeg socijalnog stanja u domove za starije i nemoćne osobe.

Razvijati mrežu dionika palijativne skrbi i otvarati hospicije.

Osnivati stacionarne jedinice (dnevni boravak) za korisnike oboljele od Alzheimerove bolesti u okviru domova umirovljenika u javnom vlasništvu.

Osnivati mobilne gerontološke timove na županijskoj razini.

Provoditi edukativne i informativne akcije vezane za sprječavanje nasilja prema ženama, poticati osnivanje centara za psihoterapijski postupak s nasilnicima.

Financijski podupirati postojeća skloništa za žene i/ili djecu žrtve nasilja ili tzv. „sigurne kuće“, otvoriti „sigurne telefonske linije“ za zlostavljane žene i djecu; pružati psihološku podršku i poticati osnivanje odgovarajućih udruga.

U županijama, gradovima i općinama s određenim postotkom pripadnika i pripadnica nacionalnih manjina poticati dijalog manjinske skupine i *većine* te stvarati uvjete za ostvarivanje Ustavom i zakonom zajamčenih prava. U slučaju posebno osjetljive skupine Romkinja, izdvojiti sredstva za akcije javnozdravstvenog karaktera i obrazovanje.

Poticati i razvijati razne oblike izvaninstitucionalne skrbi - pokretati mrežu volontera, osnivati volonterske centre i promovirati volonterstvo kao aktivnost koja pomaže razvoju zajednice.

Žene za sigurnu i funkcionalnu zajednicu za sve - sigurnost, zaštita okoliša, promet i komunalna infrastruktura

Sigurnost građanki i građana važna je tema u Republici Hrvatskoj. Posebno je potrebno poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na izrade strategija „sigurnih

županija/gradova/općina” ili “županija/gradova/općina s nultom tolerancijom na nasilje na ulicama i u kućama”.

Obnoviti ili dopuniti projekt “kvartovski policajac/policajka (redar/redarka)” na razini gradova i većih općina.

Uključiti se u mrežu zdravih gradova, zatražiti gradske bicikle! Založiti se za kvalitetniju regulaciju prometa i manje automobila u gradskim središtima te širiti mrežu biciklističkih staza.

Zalagati se za više autobusa, tramvaja, prigradskih i međugradskih vlakova – niže cijene gradskog, prigradskog i međugradskog prijevoza (žene su u većini korisnice javnog prijevoza!).

Osigurati više zelenih površina, igrališta za djecu, pješčanika za kućne ljubimce i koševa za otpatke! Za siguran put od kuće do škole osigurati više zebri i školskih prometnih patrola.

Osigurati razdvajanje otpada u svakom domaćinstvu, više reciklažnih dvorišta i kompostana.

Kulturna politika i građanske udruge

Povećati izdvajanja za institucionalne i izvaninstitucionalne programe u kulturi.

Natječajima za financiranje programa udruga civilnoga društva poticati građanski aktivizam i organiziranje građanki i građana za razvoj lokalne zajednice.

Poticati osnivanje ustanova u kulturi i udruga za ostvarivanje programa tzv. alternativne kulture i kulture mladih (knjižnice, kazališta, muzeji, centri za kulturu, kino-klubovi, centri za kulturu mladih).

Posebno podržavati udruge za promicanje ravnopravnosti spolova, zaštitu prava potrošača, borbu protiv nasilja prema ženama i među djecom.

Informirati o mogućnostima korištenja sredstava iz fondova EU-a za kulturne programe.